

Anteckningar från Dialogmöte i Kappelshamn

2025-04-10 Folkets hus

Karin Åkerlund och Mattias Helleberg från Region Gotland inleder mötet och presenterar förfarandet med den planerade provpumpningen.

Caroline Björkenstig och Jimmy Holpers finns med från konsultföretaget Sweco för expertisstöd och hjälper Region Gotland med den kommande provpumpningen och tillståndsprocessen.

31 personer närvarade på mötet varav ca 10 inte har kommunalt vatten enligt handuppräckning.

Presentation

- Karin inleder med att tala om att detta möte endast kommer att handla om den planerade provpumpningen som kommer ske under 2025.
- Generell information om den kommunala vattensituationen tas upp vid kommande möte den 8 maj kl.18:00-20:00 i Folkets hus.
- Uttaget vid provpumpningen kommer ligga på ungefär samma nivå som det har varit tidigare under normal drift.
- För de som kommer att ha diver (automatisk tryckgivare som mäter vattennivån) i sin enskilda brunn under provpumpningen går det att använda vattnet precis som vanligt.
- Avsänkningen vid provpumpningen förväntas ske snabbt till en början för att sedan stabiliseras på en jämn nivå.
- Grannars vattenuttag från brunnar kan även påverka varandra.
- Regionen har en automatisk nivåmätare i de kommunala brunnarna som kontinuerligt övervakar vattennivåerna.
- Det har inte tagits ut något vatten ur brunnarna sedan sommaren 2024 vilket har lett till högre grundvattennivåer. Detta är fördelaktigt vid provpumpning då utvärdering kan ske från ett naturligt utgångsläge.
- Efter presentationen uppmanas de som har enskild brunn att kontakta Sweco då vi önskar att få in så mycket information som möjligt om brunnar i närheten där det kan finnas möjlighet att hänga divers.
- Det förväntade påverkansområdet från provpumpningen är betydligt mindre än området man önskar övervaka i. Detta då redovisning krävs hur omgivande brunnar påverkas vid en ansökan till mark- och miljödomstolen. Därför önskar Region Gotland att övervaka vattennivåerna i ett stort område kring vattentäkterna.
- Det finns mer information om bland annat provpumpning, tillståndsprocess mm på Region Gotlands hemsida www.gotland.se
- Region Gotlands kontaktväg mot medborgarna är primärt Region Gotlands hemsida.
- Det går bra att kontakta oss direkt via mail eller telefon vid frågor mm.

Frågor och svar

Hur kan/kommer Slite stenhuggeri utvidgas och hur påverkar det vattentäkterna?

Stenhuggeriet har ett tillstånd till 2049. Det är ytvatten som stenhuggeriet tar ut när de bryter sten. Enligt deras undersökningar inför tillståndsansökan så påverkar inte uttagen varandra. Vill stenhuggeriet utveckla sin verksamhet behöver de söka tillstånd. Region Gotland kommer då att få möjlighet att yttra sig och då verka för att intresset av att ta ut vatten tas i beaktande.

Kommer vi pumpa olika mycket eller pumpa torrt i borrhålen?

Region Gotland kommer att lägga sig på ett uttag som är hållbart vilket kan kräva en stegprov-pumpning. Vi vill hitta ett stabilt läge på vattennivå som planar ut efter en tid. Vi kommer inte att pumpa borrhålen torra.

Om det blir tomt i den privata brunnen vid provpumpning kommer Regionen att avbryta pumpningen?

Ja. Regionen kommer att avbryta provpumpningen om vi får information om att vattnet tar slut i brunnen.

Varför ska ni mäta i privata brunnar?

Inför tillståndsansökan måste vi visa vilken påverkan vattenuttaget ger på allmänna och enskilda intressen. För att se om/till vilken grad det kommunala vattenuttaget påverkar vattennivån i enskilda brunnar.

Hur långt från de kommunala brunnarna kommer man mäta i?

Mätningar kommer att göras i brunnar långt från det förväntade påverkansområdet. Regionen vill ta med brunnar på fastigheter inom ett större område för att kunna redovisa påverkansområdets storlek. En grov uppskattning är ca 1000m.

Är inte avsikten med att bygga ut vattenverket samtidigt se om det går att öka uttaget från dom kommunala vattentäkterna?

Det är inte det huvudsakliga syftet att undersöka om det går att öka uttaget men när man provpumpar kan man samtidigt undersöka om det finns möjlighet att öka uttaget på ett hållbart sätt.

Finns det inget tillstånd idag för uttaget av vatten?

Nej, Region Gotland har inget tillstånd i Kappelshamn. Det är inte ovanligt. Enligt Boverket saknas tillstånd för uppemot hälften av Sveriges kommunala vattentäkter. Region Gotland vill åtgärda detta och ser nu över alla vattentäkter som saknar tillstånd.

Varför använder man inte vattnet från brunnarna i dagsläget?

Man vill inte ta in vattnet i vattenverket då vattenverket inte är anpassat efter den rådande vattenkvalitén.

Vad är kvalitetsproblemet med vattnet?

Höga halter av järn och eventuellt ofarliga järnbakterier.

Hur ställer man sig till ett ökat uttag i framtiden? Hur kan samhället utvecklas i framtiden?

Denna fråga kommer att behandlas vid mötet i den 8 maj.

Hur mycket vatten läcker längs vattenledningarna med tanke på att det körs många tankbilar till vattenverket?

Det är svårt att säga om och hur mycket ledningar läcker. Regionen gör ledningsundersökningar om det finns behov. Kappelshamns ledningar läcker inte mycket. Det vatten som körs till vattenverket motsvarar den förväntade förbrukningen baserat på antal abonnenter.